

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) vsprejema upravništvo in ekspedicijski v
„Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 219.

V Ljubljani, v torek 25. septembra 1894.

Letnik XXII.

Iz delegacij.

Iz Budimpešte 24. sept.

Ogerska tovarna za orožje.

Vojni odsek ogerske delegacije je imel danes zopet sejo in je obravnaval o izrednih potrebščinah za vojno. Vojni minister je odgovarjal na neko vprašanje delegata Tolnaya, da se vojna uprava ozira na ogersko tovarno za orožje. Letos se je malo naročilo, ali kar se je naročilo, se je naročilo največ iz ogerske tovarne. Dobra volja se torej vojni upravi odrekati ne da. Sedaj gre pa pred vsem za to, da se za puške preskrbi streljiva. Če tudi je vojni upravi ležeče na tem, da ohrani dve tovarni, ali vendar ne more povedati, kakšno orožje se naroči drugo leto. Dokler potrebni krediti niso dovoljeni, se zalaganje razpisati ne more. Sicer je pač želeli, da imamo zadostna rezervne zaloge orožja. Preveč se pa ne sme upati na kaka naročila. Zavezati se on ničesar ne more. Storil bo, kar mu je na ustavni podlagi mogoče. Priznava pa, da je v interesu brambor države, da se ohranita obe tovarni za orožje.

Odsek je sklenil, da se vojna uprava pozivlje, naj gleda, da se ohrani ogerska tovarna za orožje in se pri naročbah na njo ozira.

Bezdimni smodnik.

Pri naslovu „Bezdimni smodnik“, je podpolkovnik Hugetz pojasnil na vprašanje dveh delegatov, kako je, da se zahteva 2 milijona več in je kučal z zagotovitvijo, da ni treba se bati, da bi bil brezdimni smodnik slab ali pa da bi se prehitro spridil.

Utrdbe.

Posvetovanje o utrdbah se je pa proglasilo za zaupno, ker je vladni zastopnik Brunner dajal pojasnila, ki niso za javnost. O tej stvari je bila baje precej živahna debata. Naposled se je pa ves naslov vsprejel nespremenjen.

Mažarska imena.

Vojni minister je pri posvetovanju o potrebščinah vojaškega geografičnega zavoda obljubil, da se bode pri izdaji nove specialne karte oziralo v prvi vrsti na imena, ki se nahajajo v oficijalnem ogerskem krajevnem imeniku. Delegati so bili seveda zadovoljni, da na zemljevid pridejo slovenska imena v popačeni mažarski obliki.

Vojaški konji.

Vojni minister je pojasnil, zakaj imajo pri topničarskih polkih po 60 prekoštevilnih konj. Konji so dragi in se morajo kupovati mladi. Po zimi jih je mogoče le z največjo previdnostjo vaditi, in pomladi še niso popolnoma za vsako rabo.

Za vsak polk konjice se bode omislilo 200 dopustnih konj, ki se bodo dali zasebnikom v porabo. Polkovnik Huber je pojasnil namen dopustnih in prekoštevilnih konj. Število poslednjih se je pri vsakem polku ponižalo na 46. Letos se zahtevajo sredstva za sedem prekoštevilnih konj pri polku, drugo leto se bodo pa zahtevala sredstva za ostalo potrebo.

Dopolnilni kadri tirolskega lovskega polka.

Polkovnik Canisius je na željo nekega delegata pojasnil, da se opusti šest dopolnilnih kadrov tirolskega lovskega polka, ki se bode večji del pomnoženega moštva v tirolski lovski polk preosnovanih šest batalijonov dopolnil s Tirolskega. Dva teh kadrov se opustita najpozneje 1897. leta in ostali 1900. leta.

Skladišči za razstrelila.

Koncem je odsek se posvetoval in dovolil zahtevana zneska za skladišči razstrelil v Jaroslavu in Przemyslu. Za prvo skladišče se je že lani bil dovolil neki znesek, ki pa ni zadoščal. Odsek je s tem rešil izreden vojni budget.

Mejnarodno pomorsko pravo.

Pomorski odsek ogerske delegacije je danes imel sejo. Grof Teleky je imel dolg govor o mejnarodnem pomorskem pravu in razvil njega razvoj. Potem je navajal naloge v bližnji bodočnosti, da se konečno vredé razmere ob kaki pomorski vojski. Omenja, da se je odpravilo roparstvo ob pomorski vojski in vredilo blokadno pravo. Sedaj pa on opozarja na vojno tihetapstvo. Govornik je naglašal tudi gospodarski pomen naše mornarice in je zato, da se budget vsprejme.

Dalmatinski mornarji.

Mažarji radi porabijo vsako priliko, da bijejo po Slovanih, če ne naravnost, pa od strani. Grof Teleky je tudi porabil v pomorskem odseku priložnost, da je pokazal svojo mržnjo do Slovanov. Govoril je, kako je težko z Dalmatinci, ki pridejo k mornarici, ker jih polovica ne zna ne čitati, ne pisati.

Admiral Sterneck mu je pa pojasnil, da ljudska omika napreduje v Dalmaciji, kar ga jako veseli, in naglašal, da so prebivalci avstrijskega in ogerskega Primorja dobri pomorščaki.

Reka.

Prva skrb Mažarov je, da povzdignejo Reko. Tako je Teleky izrazil željo, da bi vojna mornarica pogosteje prihajala v Reko in pospeševala razvoj tega mesta. Grof Avgust Zichy je pa opozarjal, da naj pomorska uprava postavi v Reki stalno baterijo za pozdravljanje.

Admiral Sterneck je obljubil, da bode pomorska uprava dala tope in moštvo, ako se osnuje taka baterija v Reki. Pri sedanjem razvoju Reke pa tako baterijo postaviti ni lahko. Reški guverner je naznanil, da bodo dela v pristanišču kmalu toliko dovršena, da se bode moglo določiti, kam naj se baterija postavi. Potem se bode že vredila stvar v sporazumljenju s pomorsko in vojno upravo.

LISTEK

Moje ječe.

Spisal Silvijo Pellico, prevel —a—.

XXXV.

Vznemirjen bil sem cel večer, celo noč nisem zatisnil očesa in pri tolikih pomislekih nisem vedel, kaj mi je storiti.

O prvem mraku skočil sem iz postelje, hitel sem k oknu ter molil. V resnih zadevah treba se je zaupno posvetovati z Bogom, poslušati njegovo navdihnjenje in se ravnati po istem.

Tako sem storil in po dolgi molitvi odstopil sem od okna, zapodil komarje, drgnil si z rokami opikana lica in sklep je bil storjen: razložiti sem hotel Tremerello, da utegne škodo trpeti vsled najinega dopisovanja; odpovedati se temu, ako bi se Tremerello opotavljal, sprejeti pa predlog, ako bi ga ne premagal strah.

Sprehajal sem se po ječi, dokler nisem slišal peti: „Sanjal sem, da sem mucka in ti si me božala.“ Tremerello prinesel mi je kavo.

Razložil sem mu svoj pomislek, in nisem bil

skop z besedami, da bi ga ostrašil. Našel sem ga trdnega v sklepu „služiti dvema tako izbornima gospodoma“, kakor je rekel — to je jako nasprotovalo zajčjemu njegovemu obrazu in imenu „Tremerello“ (tremerere = tresti se), koje sva mu bila dala. Trden sem bil torej i jaz.

Pustim vam svoje vino, vi pa mi preskrbite za dopisovanje potrebni papir in zanesite se, da kakor hitro slišim rožljati ključ, raztrgal bodem takoj vsak tajni košček papirja.

„Tu imate takoj en list; dajal ga vam bodem dokler le hočete in zanašam se posebno v vašo pazljivost.“

Usta sem si opekel, tako hitro sem požiral kavo. Tremerello je odšel, jaz pa sem se pripravil k pisanju.

Ali sem bil prav storil? Ali mi je bil res Bog navdihnil storjeni sklep? Ali ni bila temveč le zmaga vroče moje krvi, ki se prej vda onemu, kar mi dopada, ko pa težki odpovedi? mešanica samoljubnega občutja za čast, koje mi je skazoval neznanec iz strahu, da ne bi se pokazal strahopetca, ako bi izvolil previdno molčanje ter opustil malo riskirano dopisovanje?

Kako mi je bilo razgnati te dvome? Odkritosrčno sem jih razložil v odgovoru svojemu sojetniku in pristavil svoje mnenje, da kader se komu zdi, da dela iz gotovih nagibov in brez ugovorov vesti, se mu ni treba bati pregreska. On pa naj z enako resnostjo premišluje, čemur sva se podstopila in naj mi odkrito pove, s kako mirnostjo ali nemirnostjo, da se je odločil. Ako pa bi se mu po zopetnem premišljevanju najin naklep zdel preveč predrzen, naj bi se premagala ter se odpovedala tolažbi, koje sva si obetala iz dopisovanja ter bi se zadovoljila s tem, da sva se seznanila kratkimi, a nepozabnimi besedami, ki naj bi bil pórok srčnega prijateljstva.

Pisal sem štiri strani, polne najvdanejših čutil, malo namignil sem tudi, zakaj da sem zaprt, govoril sem na široko in srečno o svojej rodbini in o nekotih družih mi dragih osebah in dal sem se spoznati v dno srca.

Zvečer odnesel je Tremerello pismo. Ker nisem bil prejšnjo noč nič spal, bil sem zelo truden, spanec je kar sam prišel, prihodnje jutro pa me je vzbudilo okrepcanega, veselega, nadejajočega se, da morda takoj dobim odgovor prijateljev.

(Dalje sledi.)

G. M. M.

Telegrami.

Volitve v Bolgariji.

Sredec, 25. septembra. Voljenih je 114 vladnih privržencev, od katerih so tri četrtine konservativcev in jedna četrtnina Radoslavovcev. Opozicijonalcev je voljenih vkupe 39, Cankovcev je voljenih 9, Karavelovci 3 in 27 vzhodnorumelijskih unijonistov. Vlada ima tričetrtinsko večino, ne gledé na one rusofile, ki so je tudi pripravljene podpirati.

Sredec, 25. septembra. V Beli Sladini, kjer sta kandidovala minister Tončev in Cankov, ni bilo volitve, ker je zjutraj več ljudij napalo volilno dvorano in raztrgalo vse volilne listke in zapisnike.

Dunaj, 24. septembra. Cesar je prišel iz Višegrada in se je odpeljal v Schönbrunn.

Dunaj, 24. septembra. Poslednjih 24 ur jih je v bukovinskih okrajih 5 zbolelo za kolero. V Levovu sta 2 zbolela in 1 umrl, v Krakovu je 1 zbolel, 1 umrl, v 24 galiških okrajih jih je pa 146 zbolelo in 94 umrlo.

Dunaj, 25. septembra. Saksonski kralj je ob 7. uri 55 minut semkaj prišel. Na kolodvoru sta ga vsprejela cesar in nadvojvoda Albrecht.

Dunaj, 25. septembra. Zavarovalni uradnik Geider je obsojen v osem mesečno težko ječo zaradi krivega pričevanja v pravi Politzerjevi in zaradi izsiljenja. Po prestani kazni se iztira iz dežele.

Dunaj, 25. septembra. Umrli je sekijski svetnik Weyda, domači, dvorni in državni arhivar, bivši učitelj cesarja Maksimilijana, nadvojvod Karola Ludovika in Ludovika Viktorja.

Dunaj, 25. septembra. „Wiener Ztg.“ je danes objavila sankcioniran zakon, katerega je sklenil deželni zbor kranjski in s katerim se preminja zakon o razdelitvi skupnih zemljišč in o vredenju dotičnih pravic.

Budimpešta, 25. septembra. V vojnem odseku ogerske delegacije je izjavil vladni zastopnik Röckenzaun po nalogu vojnega ministra, da se po doslej doposlanih pošiljkih avstralskega mesa še ne more zanesljivo soditi o njega porabljivosti. Dosedanje poskušnje gledé na redilno vrednost niso pokazale nič neugodnega, ali ne zadostujejo, da bi se mogla izreči končna sodba o avstralskem mesu.

Budimpešta, 25. septembra. „Pester Lloyd“ poroča, da bode cesar sedanjega podpredsednika gospodske zbornice, Szlavya, imenoval za njenega predsednika.

Mecheln, 25. septembra. V veliki veselečni dvorani, v kateri je bilo kacic 200 ljudij, so se udrla tla. Kacic 20 ljudij se je poškodovalo, ko so pali v delavnico za stole v pritličju.

Point de Piche, 25. septembra. Ladija Amerika je v Point de Piche bila zadela na pesek in obtičala. Posrečilo se je, da so jo brez škode dalje spravili.

Frankobrod ob Meni, 25. septembra. Ustrelil se je mestni blagajnik Fischer, ki jo oškodoval mesto za kacic 800.000 mark,

katera škoda se pa precej pokrije z ostalino pokojnikovo. Ustrelil se je zaradi nesrečne spekulacije na borzi.

Yokohama, 25. septembra. Japonski parlament se snide dne 15. oktobra za sedem dni, da reši stvari, za katere je treba dovoljenja parlamenta.

60.000 gld. znaša glavni dobitek levovskih srečk, kateri se s samo 10% odtepljejem v gotovini izplača. Na to opozarjamo naše častite čitatelje, da je žrebanje **27. sept.**

Tujci.

21. septembra.

Pri Slonu: Baron Giesl, Werner, Berner, Reif, Gergely, Krivanek, pl. Gussich, Dressler, Doms, Schapp, Polak z Dunaja. — Dejak, Bubak, Albori iz Trsta. — Ferlan iz Gradca. — Dittrich iz Postojine. — Rabas iz Višnje Gore. — Dereani iz Žužemberka. — Kožuh iz Kopra. — Grof Margheri iz Novega Mesta. — Conighi z Reke. — Karnischnig iz Kočevja. — Bagnasco iz Genove. — Tyl iz Plzna.

Pri Malču: Neumann, Poblidal, Bernfeld. — Schmidt, Ehrenstein, Brenner z Dunaja. — Winterhalter iz Maribora. — Klein iz Temešvara. — Ortner iz Monakovega. — Erhardt iz Hamburg-a. — Lederer, Lieblein, Morandini iz Trsta. — Rottenbacher, Karol Anton iz Gradca. — Zurz, Štembur iz Kandije. — dr. M. Laginja iz Pulja. — Valencič iz Trnovega. — Schink iz Zagorja. — Treo iz Celja. — Lergetporer iz Bleda.

Pri Južnem kolodvoru: Pohler, Pollak z Dunaja. — Fronck iz Pitten-a. — Plank iz Gradca.

Pri bavarskem dvoru: Lokar iz Ajdovščine. — Hutter z Dunaja. — Kobe iz Brezovice.

Pri avstrijskem caru: Jenko iz Ljubljane. — Kolenc iz Kočevja. — Alešovec iz Opatije.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celsiju			
7. u. zjut.		734.5	11.4	sl. zapad	megla	0.40
24. 3. u. pop.		734.3	18.8	sl. svzh.	oblačno	dež
9. u. zveč.		735.3	15.0	sl. zapad	"	"

Srednja temperatura 15.1°, za 1.3° nad normalom.

Stanje avstro-ogerske banke

dné 23. septembra 1894.

(Brzojavno poročilo.)

Bankoveev v prometu	gld. 486.987.000 (+ 3.595.000)
Kovinski zaklad	" 298.080.000 (+ 3.335.000)
Listnica	" 166.632.000 (- 2.962.000)
Lombard	" 27.429.000 (- 152.000)
Davka prosta bančna rezerva	gld. 32.413.000 (+ 4.352.000)

Kovertes firmo
priporoč
Katoliška Tiskarna
po nizkej ceni.

S tiralnico se zasleduje

vsakdo, ki ne čita tega inserata!

Stoj, prijatelj! Kam? — Aj, v cirkus Henry, kajti tam je danes v torek dné 25. septembra 1894

velika gala-benefic-predstava

tukaj priljubljenega originalnega klovna

Aleksandra.

Koncem predstave:

Mazeppino izgnanje v ukrajinske stepe.

Velika veličastna pantomima, izvaja 80 oseb in 30 konj.

Prosim torej, nikar pozabiti, le pridite!

Pol ure pred predstavo koncert, katerega izvaja domač orkester.

Jutri v sredo dné 26. septembra 1894

Velika predstava.

Dunajska borza.

Dné 25. septembra.

Skupni državni dolg v notah	98 gld. 85 kr.
Skupni državni dolg v srebru	98 " 85 "
Avstrijska zlata renta 4%	124 " 60 "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	97 " 75 "
Ogerska zlata renta 4%	121 " 90 "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	96 " 80 "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1037 " "
Kreditne delnice, 160 gld.	370 " "
London vista	123 " 95 "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	60 " 90 "
20 mark	12 " 18 "
20 frankov (napoleonador)	9 " 86 "
Italijanski bankovci	45 " 10 "
C. kr. cekini	5 " 88 "

Dné 24. septembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	148 gld. 75 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	156 " "
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	195 " 50 "
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	96 " 30 "
Tisine srečke 4%, 100 gld.	143 " 50 "
Dunavske vravnave srečke 5%	127 " 50 "
Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	107 " 25 "
Posojilo goriškega mesta	" " "
4% kranjsko deželno posojilo	67 " 50 "
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 " 50 "
Priporočne obveznice državne železnice	220 " "
" " južne železnice 3%	164 " 50 "
" " južne železnice 5%	128 " 50 "
" " dolenskih železnic 4%	98 " 50 "

Kreditne srečke, 100 gld.	196 gld. 40 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	140 " "
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	17 " 70 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	24 " "
Salmove srečke, 40 gld.	69 " 50 "
St. Genois srečke, 40 gld.	71 " 50 "
Waldsteinove srečke, 20 gld.	49 " "
Ljubljanske srečke	25 " "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	167 " 75 "
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3400 " "
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	493 " "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	112 " 25 "
Dunajskih lokal. železnic delniška družba	75 " "
Montanska družba avstr. plan.	85 " 40 "
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	175 " "
Papirnih rubljev 100	134 " "

Nakup in prodaja

vsakovrednih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti.
naloženih glavnic.